

Giver operation for endometriose bedre chance for graviditet ved IVF behandling?

En ny norsk undersøgelse kunne tyde på, at patienter med tidlig endometriose og barnløshed har bedre IVF chance (reagensglasbehandling) for graviditet hvis endometriosen blive opereret væk ved en kikkertoperation. Ifølge undersøgelsen er der en 27,6% chance hos de opererede mod 20,6% hos de ikke-opererede for "barn med hjem" pr IVF omgang. Undersøgelsen har dog flere svagheder. Først og fremmest har forskerne set på patienter, der allerede er behandlet, og erfaringsmæssigt giver det rigtig mange problemer med kvaliteten af de tal, som undersøgelsen har brugt, fordi der altid mangler noget her og der. Desuden havde de opererede patienter haft sygdommen i kortere tid end de ikke-opererede.

Forskerne siger derfor helt korrekt, at vi skal udføre en lodtrækningsundersøgelse, før vi kan sige noget om graviditetschancen ved IVF for efter en operation. Her skal man udføre kikkertundersøgelse på alle, men kun halvdelen bliver opereret, mens den anden "bare" bliver set efter. Bagefter må lægen, der opererede ikke snakke med hverken patient eller de sygeplejerske/læger, der passer hende. Hvis sådan en undersøgelse skal gennemføres med chance for at give et resultat, vi kan stole på, skal der indgå 940 patienter i alt. Der er et meget stort antal, og langt flere end der var med i den norske undersøgelse, som derfor alt i alt ikke kan bruges, når man skal beslutte sig for, om vi skal operere før IVF behandling.

Det kan også godt være, at det slet ikke er operation, der skal til. Det ser ud som om, at problemet ligger i livmoderslimhindens evne til at tage i mod ægget. Her er læge Mia Olesen i spidsen for en forskergruppe, der i øjeblikket udfører en lodtrækningsundersøgelse af en ny metode, der kan forbedre denne evne meget betydeligt. Metoden er meget nemmere for patienten og billigere for systemet end en kikkerundersøgelse. Undersøgelsen foregår i Horsens, Skive og Dronninglund og indgår i Mias PhD afhandling. Vi kan ikke indføre metoden før vi har resultaterne, men Mia og jeg vender tilbage med en orientering, når undersøgelsen er færdig.

Axel Forman
Professor, overlæge, dr. med.,
Endometriosecenteret
Aarhus Universitetshospital